

Вяра

01.06 по еретическия, †19 май по православния календар - Св. свещеномъченик Патрикий, епископ Пруски и мъченици Акакий, Меандър и Полиен

Страдание на свети свещеномъченик Патрикий и на тримата презвитери, които го придружавали: Акакий, Менандър и Полиен († ок 100 г.)

Епископският престол на свети

Патрикий се намирал в град Пруса във Витиня. Веднъж той започнал открито да изобличава заблудите на езичниците и да проповядва Христовата вяра.

Неговата проповед обърнала към Христа много езичници. Заради това той, заедно с трима презвитери - Акакий, Менандър и Полиен, бил хванат от езичниците и

заведен на разпит при управителя на Витиния - Юлий, страстен идолопоклонник. Юлий, като се отправил към топлите минерални извори, наредил да водят зад него и християнския епископ с неговите презвитери, оковани в железни вериги. Като стигнал до изворите и като се изкъпал в тях, Юлий принесъл жертви на своя нечист бог Асклепий и на гнусната богиня Сотириа. След това, като седнал на съдийския стол и като повикал светителя Патрикий и презвитерите, Юлий му казал:

- Безумецо, който призоваваш Христос и вярваш на празни басни! Виж колко голямо е всемогъществото на нашите

богове! Виж каква лечебна сила са дали те на тези извори за наша полза! И преди всичко проумей колко голямо е могъществото и колко голяма е милостта на нашия бог Асклепий! Ако искаш да избегнеш оковите и мъченията и да живееш спокойно в родината си, падни и му се поклони със смирена молба и му принеси жертва.

Свети Патрикий отговорил:

- Колко много зло изрече в кратката си реч, управителю!

Управителят с гняв му казал:

- Какво престъпно съм казал? В какво можеш да ме изобличиш, окаянико? Самият ти трябва да признаеш това, което е очевидно от само себе си, без никаква лъжа и измама: нима не виждаш с очите си изцеленията, дарявани от топлите извори със силата на всемогъщите ни богове?

Свети Патрикий отговорил:

- Пресветли управителю! Ако искаш да узнаеш истината за произхода, изтичането и лечебната сила на топлите води на този извор, аз ще ти разкажа за всичко това, ако благоволиш кротко да ме изслушаш.

Управителят казал:

- Макар че не очаквам да чуя от теб нищо друго, освен басня, пълна с измислици, все пак говори, нека чуя какво искаш да кажеш.

Светецът отговорил:

- Искам да ти кажа истината, а не измислици.

Управителят казал:

- Какъв друг източник на силата на топлите води ще

посочиш ти, освен силите на нашите богове?

Светецът отвърнал:

- Аз съм християнин и всеки, който изповядва християнската вяра и се покланя на единия истинен Бог, с разума си може да познава Божиите тайни. Затова и аз, макар и грешен, но бидейки Христов раб, зная и мога да ти кажа истината за тези води.

Управителят казал:

- Нима ти си толкова дързък и безразсъден, че се считаш за по-умен от нашите философи?

Светецът отговорил:

- Мъдростта на тоя свят е безумството пред Бога, както е писано: "Той улавя мъдрите в тяхното хитруване". Христос, нашият Господ, прославяйки Своя Отец, е казал: "Прославям Те, Отче, Господи на небето и на земята, задето си утаил това от мъдри и разумни, а си го открил на младенци". И апостолът казва: не познаха истината: "защото, ако бяха я познали, не биха разпнали Господа на славата".

Управителят казал на светеца:

- Ти говориш неразбрано. По-добре кажи, по чия сила и промисъл текат тези топли лечебни води? Що се касае до мен, аз отдавам това на промисъла на нашите богове, които по този начин искат да помогнат на хората.

Христовият светител Патрикий казал на управителя:

- Управителю, преди да започна да говоря, заповядай да свалят оградата, за да могат всички да чуят думите ми.

По заповед на управителя оградата била свалена и цялото място наоколо се напълнило с народ. След това светецът

започнал гръмогласно да говори:

- Същият всемогъщ и вечен Бог, Който е Творец на човешкия род, чрез Своя Единороден Син е създал от нищо огъня и водата. От огъня чрез Словото Си Той сътворил светлината, слънцето и другите небесни светила и им определил да светят през деня и през нощта. Неговата всемогъща сила се простира до такава степен, до каквато Му е било угодно. От водата той образувал небесната твърд и върху водата основал земята. Със Своя всепредвиждащ Промисъл Той устроил всичко, необходимо за живота на човека, когото също Той е създал. Като предвидил, че създадените от Него хора ще Го разгневят, и като се откажат от почитането на истинния Бог, ще си направят бездушни идоли и ще им се покланят, Бог приготвил две места, където хората да се преселват след земния си живот. Първото място Той осветил с вечна светлина и преизпълнил с изобилни и неописуеми блага, а другото напълнил с безпросветна тъмнина, неугасим огън и вечни мъки. В светлото място ще се преселят тези, които благоугаждат на Бога чрез изпълнение на Неговите заповеди; а в тъмното място ще бъдат хвърлени тези, които с нечестивия си живот разгневяват своя Бог и с това си докарват наказание. И така, тези, които бъдат настанени в светлото място, ще живеят вечен живот в непрестанна и безкрайна радост, а намиращите се в тъмното място ще се мъчат непрестанно цяла вечност. Творецът, като отделил огъня от водата и светлината от тъмнината, определил за всяко от тях отделно място. Огънят и водата се намират както над небесната твърд, така и под земята. Тази вода, която се вижда на земята, е събрана в своите басейни, и се нарича море, а тази, която се намира под земята, се нарича бездна. От тази бездна за полза на живеещите по земята хора, и изобщо за полза на всичко живо, се изпращат води нагоре през земните недра, като по водопроводни тръби. Като излязат на земната повърхност, те

образуват или извори, или кладенци, или реки. Тези от водите, които при течението си под земята минават близо до огъня, изтичат на земната повърхност топли, а тези, които протичат далече от него, излизат на земната повърхност студени. Затова и тези води тук са топли, защото при течението си минават близо до подземния огън. А на други места има много студени, ледени води, тъй като се намират на голямо разстояние от огъня. И така, подземният огън е предназначен за мъчение на нечестивите души. А водата на преизподнята, превърнала се в лед, се нарича тартар. В него вашите богове и тези, които им се покланят, ще получат вечна мъка, както е казал и един от вашите поети: "Пределите на земята и морето не са нищо друго, освен крайните предели, където Япет и Сатурн (такива са имената на тези ваши богове) не се услаждат нито от блясъка на светлото слънце, нито от прохладните ветрове". С други думи, слънчевата светлина не осветява и не затопля вашите богове, обитаващи тъмнината и тартара, а прохладният вятър не ги охлажда. Тартарът е разположен под земята толкова по-дълбоко от всички други бездни, колкото небето е по-високо от всички земни върхове. А това, че под земята е приготвен огън за нечестивите, се потвърждава и от горещите извори, които в Сицилия излизат изпод земята.

Като изслушал светеца, управителят го попитал:

- Значи вашият Христос е Създател на всички тези неща, за които ти говори.

Свети Патрикий отговорил:

- Наистина Христос, а не някой друг, е Създател на цялото творение; защото е написано: "Всичко чрез Него стана, и без Него не стана нито едно от онова, което е станало". И още: "Всички богове на народите са идоли, а Господ небесата сътвори".

Управителят отново попитал светеца:

- Христос ли наричаш Създател на небесата?

Светецът отвърнал:

- Наричам Христос Създател на цялото творение, защото е написано: “Кога гледам Твоите небеса - дело на Твоите пръсти, месечината и звездите, които си поставил”.

Управителят казал:

- А ако те хвърля в тези горещи води, за чийто Създател ти считаш Христос, а не нашите богове, ще те запази ли Христос невредим от горещината им?

Светецът отговорил:

- Познавам силата на моя Христос. Знам, че ако пожелае, Той може да ме запази цял и невредим от тези води. А самият аз бих желал чрез тези води да се освободя от този временен живот, за да живея вечно с Христос. Но нека над мен да се изпълни не моята, а Неговата свята воля, без която не пада дори и един косъм от главата на човек и без която нито една птица не пада в мрежа. Но нека всички, които сега слушат думите ми, да знаят, че тези, които заедно с теб се покланят на неодоушевления камък като на бог, ги очаква вечно мъчение в неугасимия подземен огън и в преизподния тартар.

Като чул това, управителят се изпълнил с ярост и веднага заповядал да съблекат светеца гол и да го хвърлят в това място на извора, откъдето бликала вряща вода. Светецът, когато го хвърляли, викал към Бога:

- Господи Иисусе Христе, помогни на мен, Твоя раб!

Когато светецът бил хвърлен във водата, капките вода, които се разпръснали наоколо, били по-горещи от огнени искри и

като попаднали върху стоящите наоколо, им причинили дълбоки изгаряния. А свети Патрикий пребивавал невредим в тези води, като в прохладно място, и като ликувал, възхвалял Бога.

Като видели това, мъчителите се възпламенили от още по-голяма ярост. Управителят наредил на войниците да извадят светеца от водата и да му отсекаат главата с брадва, а заедно с него да обезглавят и тримата презвитери.

Като се подготвял за посичането, Христовият мъченик и изповедник издигнал ръцете си към небето и казал:

- Боже, Царю на всичко и Владико, държащ във властта си цялото видимо и невидимо творение, приклоняващ ухото Си към всички, които истински Те призовават, създал и тези води за спасение на праведните и за наказание на нечестивите! Застани сега пред мен, умиращия, заради изповядването на Твоята вяра!

Като завършил молитвата си, светецът подложил святата си глава за посичане и умрял мъченически. Заедно с него били обезглавени и тримата му свети иереи: Акакий, Менандър и Полиен и всички заедно се представили пред Христа Бога в славата на светиите. Свети Патрикий и презвитерите му били убити на деветнадесетия ден от месец май и приели венци на победители от Иисус Христос, нашия Господ, на Когото, заедно с Отца и Светия Дух, подобава чест и слава сега, и винаги, и във вечни векове. Амин.

Кондак, глас 4:

Яко светосиянен добротою священства, и мучения кровию преукрашен, с пострадавшими с тобою Патрикие, Христу предстоя, о нас поминай, яко страдалец честный.

Страдание на свети мъченик Калут

Египтянин († ок. 284-303 гг.)

Светият Христов мъченик Калут пострадал при управлението на император Максимиан. Той бил роден в египетския град Тива и заради изповядване на вярата си в Христос бил хванат и предаден на управителя, който заповядал да завържат голям камък на шията му и да го окачат надолу с главата, след което палачите започнали да го бият, но светият мъченик им казал:

- Аз желая блаженството на бъдещия живот и заради него търпеливо понасям побоите и страданията.

След това изтезание свалили светеца от дървото и започнали да го принуждават да принесе жертва на идолите, но той отказал. Тогава го хвърлили в огън, където приел мъченическа смърт.

ЧЕТИ-МИНУТЕ

{{_LINK1_}}